

บันทึกข้อความ

งานพัฒนาองค์กรและขับเคลื่อนกำลังคน
รับวันที่..... 18 ก.พ. 68
เวลา..... 16.30 น.
เลขที่รับ..... 230

ส่วนราชการ กองการเจ้าหน้าที่ กลุ่มงานจริยธรรม โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๔๐๓๖

ที่ สธ๐๔๐๒.๐๓/๑๑๓๕๒ วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทาง มาตรการคุ้มครองจริยธรรม ป้องกันทุจริตและปลูกจิตสำนึกการทำงานของบุคลากร
กระทรวงสาธารณสุข

เรียน	ประธานคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก
	ผู้อำนวยการกองทุกกอง	ผู้อำนวยการศูนย์ทุกศูนย์
	ผู้อำนวยการกลุ่มทุกกลุ่ม	ผู้อำนวยการสถาบันทุกสถาบัน
	เลขานุการกรม	

ตามหนังสือกระทรวงสาธารณสุขที่ สธ ๐๒๑๗.๐๔/ว ๔๓ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๘
แจ้งแนวทางมาตรการคุ้มครองจริยธรรม มาตรการป้องกันทุจริตและแนวทางการปลูกจิตสำนึก กระตุ้นเตือน
การทำงานของบุคลากรกระทรวงสาธารณสุข ตามมติที่ประชุมร่วมกันของคณะกรรมการจริยธรรมประจำ
ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ นั้น

กองการเจ้าหน้าที่ จึงขอแจ้งแนวทางมาตรการคุ้มครองจริยธรรม ป้องกันทุจริตและ
ปลูกจิตสำนึกการทำงานของบุคลากรกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้หน่วยงานดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง
และส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดอย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันความเสี่ยงพฤติกรรม
ทางจริยธรรมและการทุจริตของบุคลากรกรมอนามัย คงไว้ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมีคุณธรรม จริยธรรม
ตามรายละเอียดเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ทราบ/ดำเนินการ
น
(นางสาวเกศรา ไซคนำชัยสิริ)
(ลายเซ็นอิเล็กทรอนิกส์)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
รองผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาสุขภาพภาวะเขตเมือง

(นางสาววรรณวิสา แสงนพรัตน์)
ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่
กรมอนามัย

18 กุมภาพันธ์ 2568

มอบ คกก. ITA

น
18 ก.พ. 68
(นางสาวเกศรา ไซคนำชัยสิริ)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาองค์กรและขับเคลื่อนกำลังคน

(นายชลพันธ์ ปิณฑารมณ์)
นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาสุขภาพภาวะเขตเมือง

17 กุมภาพันธ์ 2568

รณพ
๑๕ ก.พ. ๖๘

ทำอธิบดีกรมอนามัย (ทญ.อัมพร เบญจพลพิทักษ์)
เลขรับ ๖๕๓
รับวันที่ - ๕ ก.พ. ๒๕๖๘
เวลา ๑๑:๔๕

กรมอนามัย
เลขรับ ๑๑๖
วันที่ - ๕ ก.พ. ๒๕๖๘
เวลา ๑๖.๒๙ น.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โทรศัพท์ ๐-๒๕๕๐-๑๓๓๐

ที่ สธ.๐๒๑๗.๐๔/ว ๙๓

วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทาง มาตรการตามมติที่ประชุมร่วมกันของคณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการ
ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

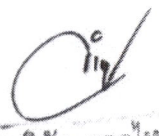
เรียน อธิบดีกรมทุกกรม เลขานุการคณะกรรมการอาหารและยา และอธิการบดีสถาบันพระบรมราชชนก

ตามที่กระทรวงสาธารณสุข โดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข ได้จัดประชุมร่วมกันของคณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๗ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยมีปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธาน และผู้รับผิดชอบงานด้านจริยธรรมของสถาบันพระบรมราชชนก สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้เข้าร่วมการประชุม ซึ่งที่ประชุมได้มีมติ นั้น

กระทรวงสาธารณสุข จึงขอแจ้งแนวทาง มาตรการคุ้มครองจริยธรรม มาตรการป้องกันทุจริต และแนวทางการปลูกจิตสำนึกและการกระตุ้นเตือนการทำงานของบุคลากรกระทรวงสาธารณสุข ตามมติที่ประชุมร่วมกันของคณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มายังท่าน รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

กจ.

(นายวิชัย รอดไพร)
เลขานุการกรม
- ๕ ก.พ. ๒๕๖๘

(นายศักดิ์ดา อัยลักษณ์)
รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาการแพทย์
ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข

กจ
มอบ

(นางอัมพร เบญจพลพิทักษ์)
อธิบดีกรมอนามัย
- ๖ ก.พ. ๒๕๖๘

มอบ ก.งานจริยธรรม

7 กุมภาพันธ์ 2568

๐๘๖๕

แนวทาง มาตรการคุ้มครองจริยธรรม มาตรการการป้องกันการทุจริต และแนวทางการปลูกจิตสำนึก
และกระตุ้นเตือนการทำงานของบุคลากรกระทรวงสาธารณสุข

๑. แนวทาง มาตรการคุ้มครองจริยธรรม มาตรการการป้องกันการทุจริต และแนวทางการปลูกจิตสำนึก
และกระตุ้นเตือนการทำงานของบุคลากรกระทรวงสาธารณสุข

๑.๑ แนวทาง / มาตรการคุ้มครองจริยธรรมในส่วนราชการ

๑) ควรมีการจัดประชุมร่วมกันของคณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการ
ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นประจำทุกต้นปีงบประมาณ และสรุปข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการจริยธรรม
เพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนงานคุ้มครองจริยธรรมของกระทรวงสาธารณสุข

๒) หัวหน้าส่วนราชการ และรองหัวหน้าส่วนราชการ ควรเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจริยธรรม
ประจำหน่วยงาน เพื่อให้การขับเคลื่อนงานคุ้มครองจริยธรรมของส่วนราชการบรรลุเป้าหมาย

๓) ผู้บังคับบัญชาทุกระดับ ควรกำชับให้เจ้าหน้าที่ยึดถือปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ
และปฏิบัติตนตามประมวลจริยธรรม อย่างเคร่งครัด และผู้บังคับบัญชาทุกระดับ ต้องเป็นแบบอย่าง
ในการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม เพื่อดำรงรักษาจริยธรรมของเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข ดังนี้

๓.๑) ฝ่าฝืนเกิดพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ว่ามีพฤติกรรมที่มีความเสี่ยงต่อการทุจริตหรือไม่
เพื่อดำรงความมั่นคงทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ ไว้ตลอดเวลา

๓.๒) บริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตในหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง

๔) ควรบูรณาการการดำเนินงานด้านจริยธรรมกับคุณธรรมและความโปร่งใสเข้าด้วยกัน

๕) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของหน่วยงานในสังกัด
กระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานภายนอกกระทรวงสาธารณสุข เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงาน

๑.๒ แนวทาง / มาตรการการป้องกันการทุจริต

๑) ส่วนราชการ ควรมีการตรวจสอบว่า มีบุคลากรที่อยู่ในครอบครัวเดียวกันหรือเครือญาติกัน
ปฏิบัติงานในหน่วยงานหรือสายงานเดียวกันหรือไม่ หรือมีงานที่เกี่ยวข้องกันหรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อป้องกัน
การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับส่วนรวม และถ้าตรวจพบควรพิจารณาปรับย้ายหรือปรับเปลี่ยนงาน
โดยพิจารณามอบหมายงานใหม่ให้เหมาะสม เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต (พระราชบัญญัติ
การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๓ และพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ
ทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๑๓)

๒) เมื่อผู้บังคับบัญชามอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่แทน ผู้รับมอบอำนาจต้องรายงานผล
การปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบอำนาจให้ผู้บังคับบัญชาทราบด้วย เช่น กรณีผู้ที่ทำหน้าที่รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการต้องรายงานการใช้อำนาจว่าได้อนุมัติดำเนินการอะไรบ้างต่อผู้อำนวยการ อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง
(พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙
มาตรา ๔๐ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗ (๒))

๓) ส่วนราชการต้องมีการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง
และควรมีการทวนสอบยอดในทะเบียนควบคุมการจัดซื้อจัดจ้างกับทะเบียนควบคุมเงิน ให้มียอดเงินถูกต้องตรงกัน
ซึ่งหัวหน้าส่วนราชการ ต้องตรวจสอบอย่างเป็นประจำสม่ำเสมอ

๔) ส่วนราชการ...

๔) ส่วนราชการควรมีการทบทวนการปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบภายในอยู่เสมอ เพื่อให้การตรวจสอบที่รัดกุมมากยิ่งขึ้น

๕) ส่วนราชการต้องมีการตรวจสอบกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามกฎหมาย ในทุกขั้นตอนอยู่เสมอ

๖) ฝ่ายคลังของหน่วยงานต้องเพิ่มเติมความรอบคอบในการเบิกจ่ายทางการเงินทุกรายการ กรณีพบความผิดปกติต้องรายงานผู้บังคับบัญชาทันที

(ข้อ ๓) ๖)) เป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายใน ของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๕๑)

๑.๓ แนวทางการปลูกจิตสำนึกและกระตุ้นเตือนการทำงานของบุคลากรกระทรวงสาธารณสุข โดยนำพระราชดำรัสของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก และเพลงเทิดพระบิดา มาใช้ปลูกจิตสำนึกและกระตุ้นเตือนการทำงานของบุคลากรกระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๔ ข้อความ ได้แก่

๑) “ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตนเป็นที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง ลาก ทรัพย์ และเกียรติยศจะตกมาแก่ท่านเอง ถ้าท่านทรงธรรมะแห่งวิชาชีพไว้ให้บริสุทธิ์” (แหล่งที่มา : ภายหลังตัดถึง นายแพทย์สวัสดิ์ แสงสว่าง วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๗๑)

๒) “ในขณะที่ท่านประกอบกิจแพทย์ อย่างนี้กว่าท่านตัวคนเดียว จงนึกว่าท่านเป็นสมาชิกของ “สงฆ์” คณะหนึ่งคือคณะแพทย์ ท่านทำดีหรือร้ายได้ความเชื่อถือหรือความดูถูก เพื่อนแพทย์อื่นๆ จะพลอยยินดี หรือเจ็บร้อนอับอายด้วย ...” (แหล่งที่มา : ภายหลังตัดถึงสมาชิกสโมสรแพทย์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๗๑)

๓) I do not want you to be only a doctor But I also want you to be a man. “ฉันไม่ได้ต้องการให้เธอเป็นหมอเพียงประการเดียว แต่ต้องการให้เธอเป็นหมอที่มีหัวใจของความเป็นมนุษย์ ด้วย” (แหล่งที่มา : ทรงสอนนิสิตเตรียมแพทย์ปริญญารุ่นที่ ๑ ใน ศาสตราจารย์ นายแพทย์อานวย เสมรสต์ เรื่อง พระกรณียกิจของสมเด็จพระราชบิดา เจ้าฟ้ากรมหลวงสงขลานครินทร์ ที่ได้ประทานให้แก่แพทย์ปริญญา รุ่นแรกปี ๒๕๗๑ สารส่งเสริมความรู้. ฉบับพิเศษเนื่องในวันมหิดล พ.ศ. ๒๕๐๗ หน้า ๑๐-๑๑)

๔) “อาชีพแพทย์นั้นมีเกียรติ แพทย์ที่ดีไม่ร่ำรวย แต่ไม่อดตาย ถ้าใครอยากร่ำรวย ควรเป็นอาชีพอย่างอื่นที่ไม่ใช่แพทย์ อาชีพแพทย์ต้องยึดอุดมคติ คือ เมตตา กรุณา” (แหล่งที่มา : ทรงสอน นิสิตเตรียมแพทย์ปริญญารุ่นที่ ๒ ใน นายแพทย์ประพนธ์ เสรีรัตน์ และ ศาสตราจารย์ นายแพทย์ฝน แสงสิงแก้ว. เรื่อง ทูลกระหม่อม-ปรมาจารย์. สารศิริราช. ๒๕๕๔ ก.ย.; ๓(๙) : ๕๓๖-๕๒.)

๒. ประชาสัมพันธ์พระราชดำรัสของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก

สถาบันพระบรมราชชนก รวบรวมและประชาสัมพันธ์พระราชดำรัสของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก และเพลงเทิดพระบิดา สร้างสื่อประชาสัมพันธ์ นำไปเผยแพร่ในรูปแบบต่างๆ เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมขององค์กร และเป็นแหล่งสืบค้นข้อมูลของหน่วยงาน ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

แนวทาง มาตรการคุ้มครองจริยธรรม มาตรการการป้องกันการทุจริต และแนวทางการปลูกจิตสำนึก
และกระตุ้นเตือนการทำงานของบุคลากรกระทรวงสาธารณสุข

๑. แนวทาง มาตรการคุ้มครองจริยธรรม มาตรการการป้องกันการทุจริต และแนวทางการปลูกจิตสำนึก
และกระตุ้นเตือนการทำงานของบุคลากรกระทรวงสาธารณสุข

๑.๑ แนวทาง / มาตรการคุ้มครองจริยธรรมในส่วนราชการ

๑) ควรมีการจัดประชุมร่วมกันของคณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการ
ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นประจำทุกต้นปีงบประมาณ และสรุปข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการจริยธรรม
เพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนงานคุ้มครองจริยธรรมของกระทรวงสาธารณสุข

๒) หัวหน้าส่วนราชการ และรองหัวหน้าส่วนราชการ ควรเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจริยธรรม
ประจำหน่วยงาน เพื่อให้การขับเคลื่อนงานคุ้มครองจริยธรรมของส่วนราชการบรรลุเป้าหมาย

๓) ผู้บังคับบัญชาทุกระดับ ควรกำกับให้เจ้าหน้าที่ยึดถือปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ
และปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม อย่างเคร่งครัด และผู้บังคับบัญชาทุกระดับ ต้องเป็นแบบอย่าง
ในการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม เพื่อดำรงรักษาจริยธรรมของเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข ดังนี้

๓.๑) เฝ้าสังเกตพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ว่ามีพฤติกรรมที่มีความเสี่ยงต่อการทุจริตหรือไม่
เพื่อดำรงความมั่นคงทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ไว้ตลอดเวลา

๓.๒) บริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตในหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง

๔) ควรบูรณาการการดำเนินงานด้านจริยธรรมกับคุณธรรมและความโปร่งใสเข้าด้วยกัน

๕) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของหน่วยงานในสังกัด
กระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานภายนอกกระทรวงสาธารณสุข เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงาน

๑.๒ แนวทาง / มาตรการการป้องกันการทุจริต

๑) ส่วนราชการ ควรมีการตรวจสอบว่า มีบุคลากรที่อยู่ในครอบครัวเดียวกันหรือเครือญาติกัน
ปฏิบัติงานในหน่วยงานหรือสายงานเดียวกันหรือไม่ หรือมีงานที่เกี่ยวข้องกันหรือไม่ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการ
ขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับส่วนรวม และถ้าตรวจพบควรพิจารณาปรับย้ายหรือปรับเปลี่ยนงาน
โดยพิจารณาออบหมายงานใหม่ให้เหมาะสม เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต (พระราชบัญญัติ
การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๓ และพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ
ทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๑๓)

๒) เมื่อผู้บังคับบัญชามอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่แทน ผู้รับมอบอำนาจต้องรายงานผล
การปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบอำนาจให้ผู้บังคับบัญชาทราบด้วย เช่น กรณีผู้ที่ทำหน้าที่รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการต้องรายงานการใช้อำนาจว่าได้อนุมัติดำเนินการอะไรบ้างต่อผู้อำนวยการ อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง
(พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙
มาตรา ๔๐ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗ (๒))

๓) ส่วนราชการต้องมีการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง
และควรมีการทวนสอบยอดในทะเบียนควบคุมการจัดซื้อจัดจ้างกับทะเบียนควบคุมเงิน ให้มียอดเงินถูกต้องตรงกัน
ซึ่งหัวหน้าส่วนราชการ ต้องตรวจสอบอย่างเป็นประจำสม่ำเสมอ

๔) ส่วนราชการควรมีการทบทวนการปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบภายในอยู่เสมอ เพื่อให้มีการตรวจสอบที่รัดกุมมากยิ่งขึ้น

๕) ส่วนราชการต้องมีการตรวจสอบกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามกฎหมายในทุกขั้นตอนอยู่เสมอ

๖) ฝ่ายคลังของหน่วยงานต้องเพิ่มความรอบคอบในการเบิกจ่ายทางการเงินทุกรายการ กรณีพบความผิดปกติต้องรายงานผู้บังคับบัญชาทันที

(ข้อ ๓) ๖)) เป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๕๑)

๑.๓ แนวทางการปลูกจิตสำนึกและกระตุ้นเตือนการทำงานของบุคลากรกระทรวงสาธารณสุข โดยนำพระราชดำรัสของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก และเพลงเกิดพระบิดา มาใช้ปลูกจิตสำนึกและกระตุ้นเตือนการทำงานของบุคลากรกระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๔ ข้อความ ได้แก่

๑) “ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตนเป็นที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง ลากทรัพย์ และเกียรติยศจะตกมาแก่ท่านเอง ถ้าท่านทรงธรรมะแห่งวิชาชีพไว้ให้บริสุทธิ์” (แหล่งที่มา : ถวายพระหัตถ์ถึง นายแพทย์สวัสดิ์ แดงสว่าง วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๑)

๒) “ในขณะที่ท่านประกอบกิจแพทย์ อย่างนี้กว่าท่านตัวคนเดียว จงนึกว่าท่านเป็นสมาชิกของ “สงฆ์” คณะหนึ่งคือคณะแพทย์ ท่านทำดีหรือร้ายได้ความเชื่อถือหรือความดูถูก เพื่อนแพทย์อื่นๆ จะพลอยยินดีหรือเจ็บร้อนอับอายด้วย ...” (แหล่งที่มา : ถวายพระหัตถ์ถึงสมาชิกสโมสรแพทย์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๑)

๓) I do not want you to be only a doctor But I also want you to be a man. “ฉันไม่ได้ต้องการให้เธอเป็นหมอเพียงประการเดียว แต่ต้องการให้เธอเป็นหมอที่มีหัวใจของความเป็นมนุษย์ด้วย” (แหล่งที่มา : ทรงสอนนิสิตเตรียมแพทย์ปริญญารุ่นที่ ๑ ใน ศาสตราจารย์ นายแพทย์อานวย เสมรสุด เรื่อง พระกรณียกิจของสมเด็จพระราชบิดา เจ้าฟ้ากรมหลวงสงขลานครินทร์ ที่ได้ประทานให้แก่แพทย์ปริญญา รุ่นแรกปี ๒๕๓๑ สารส่งเสริมความรู้ ฉบับพิเศษเนื่องในวันมหิดล พ.ศ. ๒๕๐๗ หน้า ๑๐-๑๑)

๔) “อาชีพแพทย์นั้นมีเกียรติ แพทย์ที่ดีไม่ร่ำรวย แต่ไม่อดตาย ถ้าใครอยากร่ำรวย ควรเป็นอาชีพอย่างอื่นที่ไม่ใช่แพทย์ อาชีพแพทย์ต้องยึดอุดมคติ คือ เมตตา กรุณา” (แหล่งที่มา : ทรงสอนนิสิตเตรียมแพทย์ปริญญารุ่นที่ ๒ ใน นายแพทย์ประพนธ์ เสรีรัตน์ และ ศาสตราจารย์ นายแพทย์ฝน แสงสิงแก้ว เรื่อง ทูลกระหม่อม-ปรมาจารย์. สารศิริราช. ๒๕๕๔ ก.ย.; ๓(๙) : ๕๓๖-๕๓๖.)

๒. ประชาสัมพันธ์พระราชดำรัสของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก
สถาบันพระบรมราชชนก รวบรวมและประชาสัมพันธ์พระราชดำรัสของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก และเพลงเกิดพระบิดา สร้างสื่อประชาสัมพันธ์ นำไปเผยแพร่ในรูปแบบต่างๆ เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมขององค์กร และเป็นแหล่งสืบค้นข้อมูลของหน่วยงาน ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข